ბახტრიონი

ფასი 10,000 მ.

რედაქციის მისამართი: პუშკინის ქუჩა ბინა 8—04

განცხადების ფასი: სტრიქ. 20.000 ხელის მოწერა სამი თვით: 200.000 მ.

კვირეული სალიტერატურო და ინფორმაციის გაზეთი

№ 12 ორშაბათი 25 სექტემბერი № 12

ს. მ. უ. ს.
ცენტრალური სავაჭრო სამართველო

უნივერსალური მაღაზიები № 1 და 3

1) სომხის ბაზარი (ქარვასლა კოოპ. მაჭავარიანი) 8) სასახლის. 8 (კოოპ. ალმასიანის)

მემოდეოლის ხელობისთვის

მოდებული საქონელი მათთვის და გამოცდილი გამოყენებით

მადის ქოვილი

შეკერილი ყველა ფერების ტანსაცმელი და ქალების მოდისტებისთვის მაღალი მატერიები ყველა და ქალის კოსტიუმი, კურტაჩები მამაკაცთა კოსტიუმი.

აბრეშუმი.

აბრეშუმების კრეპ-დე-შინი „ლუიზინი" და სხვ.

ტრიკოტაჟი:

ტრიკოტაჟი „პიკე," აბრეშუმის, საზამთრო ყველა ფერების, მაუდი, მაღალი, ბავშვების და ქალების სვიტრები მაღალი, ქალებისთვის, ბავშვების, ყელების ჩულქები აბრეშუმის, ფილდეკოსის ყველა ზომის და ფერების ქალებისთვის და ბავშვებისთვის, წინდები მამაკაცებისთვის, ფილდეკოსის ყველა ზომის.

დიდი არჩევანი:

ქალაქის ქსოვილები

ბატისტი ნისი, რაზენ ბუმაზეა, ვრისბონი ფლანელი, მადეპოლამი, მოლესკი სატინი.

შეკერილი საცვლები მამაკაცისთვის

ჭურჭელი

საზაფხულო, მინანქრით სახადიო კოველგვარი ჭურჭელი

გალანტერეია, პარფიუმერია (საპონეულობა) შეკერილი ტანისამოსი: მამაკაცების მაღალი კოსტიუმები ტუდის კოსტიუმების კომპლექტი პალტოები ქალების და მამაკაცების

შეკერილი ფეხსაცმელები ქალთათვის

მამაკაცისთვის საკუთარი სახელოსნოში მიიღება შეკვეთა ყოველგვარი ფეხსაცმელზე

მაღაზია № 2 ქარვასლა-სარაი ტამამშევისა

კონიაკები და არაყი სარაჯევისა „არგო"

თუთუნი საუკეთ. ყველა ჯურებისა.

პაპიროსები სოლიდი, სამეფო, ეგიპტისა, დელიკატეს, საფო, არისტოკრატიული და სხვ.

მიღებულია ახალი საბჭოთა პაპიროსები ფაბრიკიდან „ნაირი".

კოოპერატორის წევრებისთვის 10 პროც. დაკლებით.

პირველი სახელმწიფო კონსერვატორიის დარბაზი.

ორშაბათს სექტემბრის 25-ს

ორი მოხსენება თეატრზე.

I. თანამედროვე თეატრალური კრიზისი

წაიკითხავს ცნობილი რეჟისორი კ. ა. მარჯანიშვილი

II. თეატრი როგორც რიტმი.

წაიკითხავს გრიგოლ რობაქიძე.

მოხსენების შემდეგ გაიმართება საუბარი, რომელშიაც მიიღებენ მონაწილეობას ცნობილი არტისტები და რეჟისორები.

დასაწყისი საღამოს $8^{1}/_{2}$ საათზე

ბილეთები იყიდება რუსთაველის თეატრში
მოხსენების დღეს კი კონსერვატორიაში.

შესვლა არტისტებისათვის —30.000 მანეთი

დამატებითი მატარებელი
ერევან-ნახიჩევანი

გარდა საფოსტო მატარებლისა № 3 და 4 რომლებიც მიდიოდნენ

ერევან-ჯულფას შუა

კვირაში 2-ჯერ 20 ენკენისთვიდან

ერევნიდან და 21 ნახიჩევნიდან

დანიშნულია ერთი დამატებითი და ორი სამგზავრო მატარებელი ერევან ნახიჩევანის შუა

№ № 14-13 და 16-15, რომლებიც ერევნიდან გადიან ოთხშაბათობით, ხუთშაბათობით, შაბათობით და ორშაბათობით საღამოს 8 ს. 20 წ. და ნახიჩევანში იქნებიან დილის 8 ს. უკან დაბრუნდებიან სამგზავრო მატ. № 16-15 ნახიჩევნიდან გავლენ ხუთშაბათობით, პარასკეობით, კვირაობით, ორშაბათობით და სამშაბათობით საღამოს 8 ს. 35 წ. და იქნებიან ერევანში დილის 8ს.

სახალხო მომარაგების კომისარიატი
ს. ს. ს. რ.

უნივერსალური მაღაზია № 1

სასახლის ქ. კოოპერ. ქართველთა მაღაზია

მიღებულია ფართლეულობის ახალი პარტიები:

ცნობილი ვენის ფირმის „პომპერ"-ის ფეხსაცმელი, გალოშები, სავალანტერიო საქონელი, მინის ჭურჭელი, ალუმინის, ემალის და სხვ. ფართო მოხმარების საგნები.

უცვლელი ფასები.

კოოპერატივის წევრებს 10% დაკლება.

სასოფლო მეურნეობისათვის

ყველაფერი საჭირო № 2 მაღაზიაში იყიდება

მელქისედეკის პროსპ. ხელოსნების კლუბის პირდაპირ.

სამეურნეო იარაღები:

გუთნები, სათესები, ცხენის ფოცხები, სათიბავები, კულტივატორები, საპოხავი ზეთები და სხვ., რკინის ფირფიტები, ლურსმნები, ნიჩბები, წერაქვები, ცელები, ბარები, ვედრები, ზამბარები და სხვა

სასოფლო მეურნეობისთვის საჭირო მასალები.

სასურსათო მაღაზია № 3

სადგურის ქ. ამიერ კავკასიის რკინის გზათა სამმართველოს შესავლის პირდაპირ.

საბაზრო ფასებზედ ნაკლებ:

ფქვილი, შაქარი, ბრინჯი, ქიშმიში, ზეთი, ნავთი, ჭვავის პური, ქერი.

საკომერციო განყოფილება

ვერანცოვის ქუჩა № 2.

ყიდულობს: აბრეშუმს, ფრინტის, აბრეშუმის ნარჩენს და სხვა ნედლ მასალას, სურსათ სანოვაგეს და ფართო მოხმარების საგნებს, როგორც ნაღდზედ ისე საქონელზედ გაცვლით.

მუშ. ბის რაიონების დასაკმაყოფილებლად

მოკლე ხანში გაიხსნება ფართლეულობის მაღაზია № 4

ვერანცოვის ქუჩა ამიერ კავკასიის რკინის გზათა სამმართველოს შესავლის პირდაპირ

ფონდი ხელოვნებისთვის

ჩვენ ერთხელ კიდევ უბრუნდებით იმ საკითხს, რომ გამომცემლობისა და ხელოვნების საქმე ჩვენში კატასტროფის წინ არის დამდგარი. უნდა აშკარად ითქვას რომ დღევანდელამდე ამ საქმისთვის არ გაკეთებულა რაიმე ისეთი რომელსაც სახელმწიფოს მასშტაბით ჰქონდეს გამართლება. ჩვენ წინათაც გვითქვამს და ეხლაც ვამბობთ, რომ კერძო ინიციატივით შეუძლებელია საქართველოში ხელოვნების საქმის მოგვარება. ის სიმცირე სტატისტიკით, რომელიც ჩვენ ერის ინტელიგენციას შეადგენდა უცხო საზღვარგარეთ, რომლებიც ხდება უკანასკნელ დროს, როცა ტრესტები და სინდიკატები მოქცეულნი მაინც არსებობენ. ჩვენში ისე არის დაცემული წიგნის ბაზარი, შეუძლებელია გამომცემლობის კერძო მოგებისთვის მოკიდოს ხელი. არც ერთი დარგი ხელოვნების არ უზრუნველყოფს არტისტს, თუნდა ის გენიოსი იყოს. ამიტომ როგორც იყო წარსულში ქართველი ხელოვანნი თავიანთვე ითავებდნენ სახელმწიფოებრივ მოგვარებას ამ საკითხისას, ჩვენთვის აქამდე უცნობი ხდება, როგორ არსებობდა სახელმწიფო, რომელსაც არავითარი ბიუჯეტი არ ჰქონდა, რომლისთვის ყველაფერს უცხოდ არსებობდა, და რომლის ბიუჯეტში ერთი სტატიაც არ იყო. ეხლა გარანტიები ხელოვნებისთვის. ახალი ეკონომიური პოლიტიკის ამ შემთხვევაში საქმე მხოლოდ უნდა გამოკვეთილიყო—ჩვენ კი ვხედავთ უკუღმა პროპორციას.

თუ აქამდე კიდევ არსებობდა რაიმე გარანტია ხელოვნებისთვის დღეს ეს სულ გაქრა და ლომის ამ დღეს ახალ ეკონომიურ პოლიტიკას სრულიად განადგურებას ხელოვნებას. როგორც მოსალოდნელი იყო, „ნეპ"-მა მოითხოვა თავის გემოვნებით ხელოვნების და დღეს მხოლოდ კაბარეს სტილის ხელოვნებას აქვს გასავალი. ხელოვნებისთვის ეს ყველაზე უფრო საშიშარია, ამას შეუძლია ხელოვნებას სრულიად დაუკარგოს ღირსება. ამ შემთხვევაში ლოლიკურად იშლება წინააღმდეგობა, ერთი მხრივ პროლეტარული კულტურა ითხოვს მხოლოდ თავის კლასიურ ხელოვნებას, მეორე მხრივ „ნეპი" კიდევ თავის სურვილს, ნამდვილი ხელოვნება კი ის მარადი ღირსებულების შემქნელი ორივე შემთხვევაში გარიყული რჩება.

ამას სჭირია მეტი დაფიქრება, რომ სურვილება არ გამოაცხადოს თავის გავემონია, რომელიც სამუდამოთ დაღუპავს ხელოვნებას.

მაგრამ ეს თუ ასეა საქართველოში რუსეთში „ნეპმა" უშველა, კერძო ინიციატივით ბერლინში და მოსკოვში დაარსებული წიგნები გამოდის ბაზარზე, და რაც ასანიშნავია სახელმწიფო გამომცემლობა ყველაზე მეტ წიგნებს უშვებს.

ჩვენ გვგონია რომ ქართველ ხელოვანთა კავშირების წინ უნდა დაისვას ეს საკითხი პირდაპირ, ამათ ხმა უნდა აიმაღლონ, თორემ ისე რა საჭიროა ეს კავშირები თუ ერთი წიგნიც არ იქნება გამოშვებული და ნორმალურად იარსებებენ. მართალია სახელმწიფომ დაუნიშნა ხოლოდ სახელმწიფოს დამსახურებულ მეცნიერებს და ხელოვანთ პენსიები, მაგრამ ამდა კარგა რომ ნამდვილ ხელოვნების ღირსებულებას პენსიონერები ვერ შექმნიან, საქმე ისე უნდა მოეწყოს რომ თვითონ შრომისგან იყოს უზრუნველყოფილი, ყველა ხომ ვერ მიიღებს პენსიას და ზოგისთვის ეს თავმოყვარეობის და პრინციპის საკითხიც არის.

ამიტომ დაუყოვნებლივ უნდა შეიქმნას ხელოვნების ფონდი, ამისთვის უნდა დაწესდეს განსაკუთრებული გადასახადი, როგორც ეს იყო

წინადაც თეატრებზე, კინოებზე და ყველა ასეთ დაწესებულებებზე ეს ფონდი გადადებულ იქნეს მარტო ხელოვნებისთვის, ეს ფონდი უნდა გადაეცეს ხელოვანთა კავშირებს, რომ მათ არსებობას მიეცეს აზრი. ეს მით უმეტეს შესაძლებელია, რომ საზოგადოთ გადასახადის პროცენტი დღეს გამარჯვებულია და ამის გარდა შეიძლება შემცირება „პოეტ-გოლის" ბეჭარის რომლის ლიკვიდაციაზე კიდეც ლაპარაკობენ [illegible] შემცირების გამო.

ყოველ შემთხვევაში ეს ერთად ერთი გამოსავალია, რომ სრულიად არ მოისპოს წიგნის ხსენება საქართველოში და შეწყდეს ხელოვნების კრიზისი.

ჩვენ ამ საკითხს კიდევ დავუბრუნდებით და წამოვაყენებთ კონკრეტულ გეგმას.

ეს საკითხი ალბათ მომავალ მწერალთა და ხელოვანთა კონფერენციაზე დაისმება განსახილველად.

ვარამ გაგილი.

პრესსა

გაზ. „ლომისის" № 3, დაბეჭდილია გ. ა.-ს წერილი ქართულ რეპერტუარის შესახებ.

ჩვენს თეატრს წარსულში ჰქონდა გარკვეული სახე დრამატიული ლიტერატურის მეოხებით.

ეხლა?

ეხლა ეს სახე აღარა აქვს. რატომ? იმიტომ რომ თეატრს რეპერტუარი არა აქვს და თუ აქვს, მეტად მცირე.

დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ ამ უკანასკნელ 16 წლის განმავლობაში ქართულ დრამატიულ ლიტერატურას რომ შეექმნა რამე ღირსშესანიშნავი, ჩვენი თეატრიც დღევანდელ მდგომარეობაში არ ჩავარდებოდა.!

თანდათან, მართალია მეტად ნელი ნაბიჯით, მაგრამ მაინც შესამჩნევად ეტყობა განახლება ჩვენს რეპერტუარს და აქედან ჩვენს თეატრსაც უკვე შეიძლება შეამჩნიოთ ზოგიერთი რეალისტიკა ახალი სტილი და მანერა. განსაკუთრებით კი ზოგ ახალგაზრდა მსახიობთა ნიჭის ზრდა განვითარების მეტად სიმპატიური ხასიათი ემჩნევა. ამიტომ ამ მხრივ, ჩვენი თეატრის მომავალს იმედის თვალით უყურებენ და გვრწამს რომ ახალი დრამატიულ ლიტერატურის შექმნით, გამოინახება ახალი საშუალებანიც ჩვენი სცენის ჯეროვან სიმაღლეზე დაყენებისა.

მაგრამ მარტო ყოფა-ცხოვრების კომედია არაა კმარა ამისთვის.

რეპერტუარი უნდა შეიქმნას კლასიკოსთა შემწეობითაც უმთავრესად [illegible] ჩვენს თეატრს არ გამოადგება. მაგრამ აქაც დიდი სიფრთხილეა საჭირო. თარგმნილ პიესების დიდი გარჩევა და დაკვირვება საჭიროა. წარსულში ჩვენი თეატრის რეპერტუარი რუსეთის ავტორთა პიესების თარგმანებით იქსებოდა. შეიძლება ამ გარემოებამ ერთგვარი სამსახური გაუწია ჩვენს თეატრს, მაგრამ ასეთი სისტემის განმეორება დიდი შეცდომა იქნებოდა.

რუსეთის დრამატურგებს ჩვენი ხალხი ვერ გაიგებს. ჩვენ რამდენჯერმე გვქონია შემთხვევა აქ თბილისში გვენახა საუკეთესო წარმომადგენლები რუსეთის სათეატრო ძალებისა და მათი ნიჭიერი თამაში რუსულ პიესებისა. მსახიობთა თამაშით და ტექნიკით საზოგადოება აღტაცებაში მოდიოდა, ხოლო პიესების შინაარსი და მათი ლიტერატურული ბუნება, მხოლოდ ძალიან მცირედ საზოგადოების, ქართველები სულ სხვანაირად ვართ ფსიქოლოგიურად განწყობილნი და ჩვენთვის ყოველთვის მისაწვდენი და გასაგებია რომანულ ხალხის სულისკვეთება. ამიტომ ანდრეევები, გორკები, ჩეხოვები ჩვენთვის ცარიელი ბგერაა და სხვა არაფერი ჩვენთვის, ტემპერამენტი საჭირო, რომანტიკა გმირობა! და აი ეს უნდა გვახსოვდეს რეპერტუარის დადგენის დროს.

ქართული თეატრის რეპერტუარი მატარებელია ასეთის ტრადიციის: ყოფა-ცხოვრების პიესები, გმირულ-რომანტიული დრამა და უცხო ავტორთა კლასიკოსები.

აი ეს არის მომავალშიც ჩვენი თეატრის გზა."

გაღვიძებული კონსერვატორი

ძლიერად წამოიწია პროზის საკითხი თითქმის იმავე სიძლიერით, როგორც ლექსის წინათ.

ის, რაც დაიწერა პროზაზე, ცხადყოფს მის წინაშე და გარეგან ძალას. პროზა არც ისე უხეში სათრევი და პრიმიტიული გამოდგა. ლექსის გაჯანსაღებისთვის ასეთი საკითხიც სდგას — არ იყოს საჭიროება საპასუხო ლექსისთვის პროზის ზორის და შეიძლება ამან იხსნას პოეზია კატასტროფისგან. (ეს ჯიშობის შერევას ან ხებილის დამყნას გავს.)

პროზა ძლიერი გამოდგა რიტმით. პუშკინის და გოგოლის პროზაზე დღეს ტომები იწერება. პროზის ანალიზმა დაგვანახა, რომ აქ შესაძლებელია მეტრიული ვერსიფიკაცია. როგორც ლექსში, პროზაში ეპითეტი, სიმბოლო, რითმა, დაკტილი, ცეზურა. პროზით უკვე იწერება სიმფონიები.

სიტყვა პროზაში უკვე ავიდა დიდ სიმაღლეზე. მაგრამ საერთოდ პროზა კონსერვატორი იყო დიდხანს და განსაკუთრებით ფორმაში. დაწყებული აპულეიდან, თითქმის ჩვენამდე ერთ ჩარჩოში იყო ჩაჭედილი. დღეს პროზა ახალ გზების ძიებაშია, ევროპა, რომელმაც დაასრულა წარსულის გადაფასება, დიდ გზა კეთილდინაზე დამდგარი. შეიძლება კიდევ დიდხანს ვერ მოინახოს ეს გზა. მაგრამ თითონ პროზაც სინთეტიურია. ამ მხრივ აღსანიშნავია ახალგაზრდა რომანისტი ფრანგი მარსელ [illegible], რომელმაც დასწერა რომანი ეპისტოლარულად. თითონ რომანი შიგ არ არის, ამიტომ შეუძლებელია რომ [illegible] ფურცლებზე და [illegible] მოვლენები ის მხოლოდ როგორც ფაქტი რომ დაიწყო ახალი გზების ძებნა. [illegible] რომანზე ვერ გამოიტანა სხვა რამე და შეიძლება ვერც [illegible], რომ ამჟამად [illegible], მაგრამ საინტერესოა, რომ [illegible] პროზა [illegible] მისში დიდ [illegible] ძალას.

ენ ზეს „შესაძლებლობა მიეცემოდა რომანისტის, პოეტების და რომანისტის [illegible] ამაში [illegible] ჟურნალში „A Rebo-urs" ნახევრად ნოველის ფორმულ ცხოვრება. ნოველის სიკეთე დაგვანახა [illegible] მისი [illegible] ცხოვრება გადასხულ სიუჟეტის მისტიკა. რომანი [illegible] ვერ ასცდება ჟანრებს, ხოლო შესაძლებელია უკანასკნელში ახალი განვითარება მიიღოს.

პროზისთვის ყველაფერი ეს ახალი არაა. ეს მხოლოდ ლოგიკური განვითარებაა მისი ძლიერი ბუნების.

რომელ გზით წავა ეს დაგვებულ ძალა, რომელიც ამჟამს ხანს დიდი [illegible] იყო [illegible] ჯერ გამოურკვეველია.

ცხადია მხოლოდ ერთი, რომ მისი გაღვიძება ქართველებს ლექსებისგან.

დღეს უკვე მოსალოდნელი პროზის ის სამარცხვინო სახელი, როცა ცუდ ლექსს პროზას უძახოდნენ.

პროზა ლირიკულად შეერთდა პოეზიას და ვინ იცის, შეიძლება ახლო მომავალში მან ბეჭედი დაასვას სხვა ჟანრებს.

სერგო კლდიაშვილი.

სწავლისგადასახადის შემოღება

უმაღლეს და საშუალო სასწავლებლებში

განათლების კომისარიატმა გამოაქვეყნა შემდეგი დადგენილება: ვინაიდან რა შეუძლებელია სწავლა განათლების უფასოთ წარმოების სურვილი ყველა საფეხურებზე, და მის განხორციელებას ვაყენებთ რა ერთ ძირითად საკითხად [illegible] დროს, რა რესპუბლიკა განიცდის დიდ ეკონომიურ და ფინანსიურ კრიზისს მხოლოდ [illegible] გზები საშუალო [illegible] გადაწყვეტა. და სახალხო განათლების კომისარიატი ადგენს:

ყველა უმაღლეს და საშუალო ტექნიკუმებსა და სხვადასხვა სასწავლებლებში 1922-და 1923 წლის სასწავლო წლიდან შემოღებულ იქნას სწავლის ქირა უმაღლეს სასწავლებლებში 2,500,000 წლიწადში და 1.250.000 მ. ნახევარ წელში, საშუალოში 1.500.000 [illegible] 30 [illegible] წელიწადში.

ამის შემდეგ გამოცხადებულია ის პარაგრაფები, რომლებიც იძლევიან ლგოტებს და ან ათავისუფლებენ სწავლის ქირისგან. სწავლის ქირისგან თავისუფლდებიან შვილები: პროლეტარიატის წევრებისა, წითელ არმიელთა, [illegible] მოსამსახურეთა [illegible] 10 კატეგორიის [illegible], ყველა სასწავლებელთა მასწავლებლებისა, ღარიბ სოფლელების რომელნიც ამის მოწმობას წარმოადგენენ აღმასრ. კომიტეტიდან, ყოფილ მასწავლებელთა, რომელნიც უწყვეტლივ 15 წლიწადი და წარმოადგენენ სიღარიბის მოწმობას.

„პროლეტკულტის" მწერალთა კავშირის ლიკვიდაცია.

მოსკოვის გაზეთ „პრავდაში" დაბეჭდილია ცნობა, ყოფილ „პროლეტკულტის" მწერალთა კავშირის ლიკვიდაციაზე. გაზეთი კიდევ გვპირდება ახალი ცნობების მოწოდებას ამის შესახებ. როგორც ცნობიდან სჩანს აქ მეტი მწერლების [illegible] „სამშობლო" [illegible] ცენტრში [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ლექსიდან: ორპირის ოქროპირი.

I.

ეს არ არის სიმღერა... ეს არც ლექსია
მე თვითონ [illegible] [illegible] [illegible].
მე მინდა [illegible] ქართველ ხალხში, რაც დამავალა-
მე მინდა [illegible] მისი [illegible] და მომავალი.
ჩემ წინ [illegible] [illegible] და [illegible]
როგორც [illegible] [illegible] ეპიზოდი.
[illegible] [illegible] და ყველა [illegible] [illegible]...
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...
ამ დიდი [illegible] ხმა [illegible] [illegible]
[illegible] სხვა [illegible] ამ [illegible] [illegible] [illegible].
კიდევ [illegible] ბევრი [illegible], ბევრი [illegible]
ჩვენ [illegible] [illegible] [illegible] ახალი [illegible]
(ყველამ ბევრი სვა, ბევრი [illegible] შეარგოს)
ყველა [illegible] თავზე [illegible], თუკი [illegible] ხალხი [illegible].
ჩვენ არ [illegible] [illegible] [illegible]
ჩვენ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?
ამ [illegible] [illegible] აქვს [illegible].
რა უცოდ რომ [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] არ [illegible] ძველ [illegible] ხალხის.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
თავის [illegible] ამ [illegible] ვინ [illegible]?..
კიდევ [illegible] წინამძღვარზე [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
თუ საქართველო [illegible] [illegible],
ბევრ სხვა [illegible] ის [illegible] [illegible]..

. . . .

. . . .

ამას სწერს, [illegible] დიდი პოეტების
რომელსაც [illegible] ლექსის [illegible].
როცა [illegible] [illegible] [illegible]
მაშინ [illegible] ეს ჩემი ტრიპტიქი.

20 IX ტფილისი.

ტიციან ტაბიძე.

იაკობ ნიკოლაძე

ყველაზე მოკლეთ არტისტში — არის მასკა. შეიძლება ახალი გამოკვლევის დაწერა, და მე მჯერა ეს ტემა ახალი, როცა ყველა არტისტი და პოეტი დახასიათებული იქნება მხოლოდ სახით — [illegible] [illegible] და გათავებული [illegible]. აქ არის ისეთი მიმსგავსება, რომელიც გეომეტრიის ფორმულების [illegible] ხელოვნების [illegible]... შემდეგი იაკობ ნიკოლაძეს... ეს სახე გადმოტანილია [illegible] [illegible], ჩვენ რომ არ გვქონდა ისტორიული ცნობა ამაზე, მაინც შეიძლებოდა დაგვეკავშირებინა ჩვენი ნათესაობის ისტორიის და ქანდაკის [illegible] ტომებთან. იაკობ ნიკოლაძე — თითქო ის მაგია, რომელიც შექმნილი [illegible] და რომელმაც [illegible] [illegible]. მისი [illegible] „[illegible]" ([illegible]) მისი თვალები „[illegible]" ([illegible] იაკობ ნიკოლაძეზე) ყველაზე უფრო [illegible], რომელსაც [illegible] [illegible]. მე არ [illegible] [illegible] მისი [illegible]. იაკობ ნიკოლაძეს ამ შემთხვევაშიც [illegible] ქართველი არტისტების, რომელზედაც მე წინათაც მითქვამს, მათი მასკები და [illegible] [illegible] „უკანასკნელ დროს ის დადიოდა, როგორც ძველი თავის თავზე"-ო. ასეთი იყო აკაკი, მესხიშვილი და არიან ვალერიან გუნია და ვასო აბაშიძე.

ერთხელ ამ რამდენიმე წლის წინად ი. ნიკოლაძემ, რომელსაც ახასიათებს როგორც არც ერთ არტისტს საქართველოში [illegible] სიტყვა:

— მე ერთი ვარ საქართველოში როგორც [illegible], მხოლოდ იმ [illegible], რომ [illegible] [illegible] (მაშინ [illegible]) კიდევ [illegible] [illegible]. მართალიც ი. ნიკოლაძე ერთად ერთი [illegible] საქართველოში, არა მარტო [illegible] [illegible], არამედ [illegible].

მართალია არ არსებობს გამოკვლევა, როგორც არც ერთ სხვა ხელოვნების დარგში, მაგრამ [illegible] ძველ საქართველოში [illegible] იყო [illegible]. ამაში ჩვენ [illegible] [illegible] ძეგლები და [illegible], რომელნიც [illegible] [illegible] საქართველოში. აქ [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] და [illegible] სხვა [illegible], რომელნიც [illegible] [illegible] [illegible], მაშინ როცა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], და [illegible]. ამის გარდაც საქართველოში [illegible] [illegible] და [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ამიტომ შეიძლება ეს [illegible] [illegible], რომ ი. ნიკოლაძე მარტო [illegible] საქართველოში და არა [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] იაკობ ნიკოლაძე [illegible], რომ [illegible], შეიძლება ითქვას, რომ ის [illegible] [illegible] არტისტია ამ [illegible] [illegible].

ჩვენ წინათაც გვითქვამს, რომ ქართულ [illegible] მხოლოდ [illegible] ტემპერამენტი. ი. ნიკოლაძეს ეს [illegible], მისი [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ხელოვნების.

იაკობ ნიკოლაძემ [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible].

[illegible] ატელიეში მის [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], რომ ეს უკანასკნელი [illegible] [illegible]. ი. ნიკოლაძეს ამ ატელიეში [illegible] იაკობ ნიკოლაძე [illegible] და ის [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] საქართველოს [illegible] [illegible] [illegible].

სხვა ქვეყნებში ისე ხდება, რომ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], და [illegible] [illegible] [illegible], მაგრამ საქართველოში, ყველაზე [illegible] [illegible] ამ [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] შეიძლება იყოს ის [illegible], რომ იაკობ ნიკოლაძეს [illegible] [illegible] კი არ აქვს, რომ [illegible] თავი [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], როგორც [illegible] და [illegible], როგორც [illegible] [illegible]. ყველა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ქართველი არტისტის [illegible] იმაში მდგომარეობს, რომ [illegible] [illegible] თავისთავ [illegible].

ამისა გზა ი. ნიკოლაძესაც [illegible] — და შეიძლება ყველაზე [illegible], მაგრამ მაინც არ [illegible] ის [illegible] [illegible], რომელსაც [illegible] [illegible]. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ი. ნიკოლაძეს აქვს დიდი არტისტის [illegible] და [illegible]. თვითონ ის [illegible] [illegible] [illegible], რომლებს მოუტანია [illegible] [illegible], რომ ამ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ეს [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible]".... იაკობ ნიკოლაძემ [illegible] [illegible] საქართველოში [illegible] [illegible]. ყველას [illegible] [illegible] № Mon Parnasse ან Rotonda"-ს [illegible]... ეს [illegible] [illegible] [illegible] ი. ნიკოლაძე, [illegible] ის [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ის [illegible] საქართველოში [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) და [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible]) როგორც [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ამ დროს როცა [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ი. ნიკოლაძე [illegible] [illegible], და ამიტომ [illegible] [illegible], როცა ი. ნიკოლაძემ [illegible], რომ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

— „[illegible], მაგრამ [illegible] უნდა [illegible], რაც [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

— ამის [illegible] ერთი [illegible] [illegible].

ყველა [illegible] [illegible] ი. ნიკოლაძის [illegible] [illegible], მე [illegible] [illegible] [illegible]

ს ა გ უ რ ა მ ო

1884 წ. როცა მე პირველად ვიყავ საგურამოში, იქ მწვანე ქედზე იდგა ერთი, ოთხ-ოთახიანი სახლი. ეს იყო ილიას აგარაკი, რომელიც მან 12-15 წლის წინათ ააშენა მეტად ცუდი მასალისაგან.

მაგრამ ადგილი მეტად კარგი იყო, უკან აყოლიება ზედაზენის ქედი, ხშირი ტყით დაფარული, წინ ველებზე დაცემული ვენახები, ტერასული ფერი არაგვი და მუხრანის ველი, ზემოდ არაგვის ხეობა ლურჯ ნისლებში შაბურული საშუალო გზით, ზევზევით კავკასიის მთები, ზედ მყინვარი. სულ ცოტა აღმოსავლეთით წინამძღვრიანთ კარის დაბლობი, ერწოს ველი და მთები. მხოლოდ სამხრეთ დასავლეთით სანახაობა იყო დაფარული არაგვამდის ჩამდინარე ტიტველი ხრიოკებით, საერთოდ სანახაობა იყო მომხიბლავი და ილიას არა ერთხელ დაუკვეხნია თავისი აგარაკის მდებარეობის არჩევანით.

ეს იყო უმშვენიერესი, პოეტური, ჩუმი კუთხე, დაშორებული გზასა და სოფელს. 1884 წ. ამ ბაღში, რომელიც ილიამ სახლის აგებასთან ერთად გააშენა, ახლად დარგული ხეები ჯერ კიდევ რიგიანად ვერ ასცილებოდენ მიწას, მხოლოდ ორი წაბლის ხე და სახლის უკან დიდი კაკლის ხეები ირჩეოდნენ. ილიამ აქ ამოირჩია სამოსახლო ადგილი. ეს მაგარი, ადრეული კაკლის ხეები, აქაურობის უპირველეს სამკაულს შეადგენდენ. მათი ფართო ფურცლოვანი ქარავის ქვეშ ჩურჩულებდა შადრევანი და ზაფხულობით სადილის სუფრაც აქ იშლებოდა.

აქ, ამ მოედანზე მრავალი წლების განმავლობაში იდღესასწაულებოდა ილიობა, აქ ილია უმასპინძლდებოდა საგურამოსა და მეზობელ სოფლების გლეხობას. აქ გაისმოდა „მრავალ ჟამიერი," აქ გაისმოდა ქართველი პოეტებისა და საზოგადო მოღვაწეთა სიტყვები, ამ კაკლის ქვეშ ისხდნენ ყველა პროფესიების წარმომადგენლები, აქ გამეფნის ქალი მღეროდა შვენიერ სიმღერებს, კოტე მესხი ამბობდა იუმორისტულ სცენებს, განდეგილი და გრიშა აბაშიძე იტყოდენ ლექსებს, ხოლო გვერდით ისხდა გლეხობა და უსმენდა, თუ როგორ სცემდა მაჯა საქართველოსი.

რაფიელ ერისთავი, დავით ერისთავი, ეკატერინე გაბაშვილისა, ნიკო ცხვედაძე, პეტრე უმიკაშვილი, ნიკო ხიზანიშვილი (ურბნელი), გიგო ყიფშიძე, გოგებაშვილი, ხახანაშვილი, ვაჟა-ფშაველა, ვალიკო გუნია, ელისაბედ ჩერქეზიშვილი და მრავალი სხვები აქ ატარებდნენ დროს და სტკბებოდნენ ამ კუთხის სიმშვენიერით.

აქ ჩვეულებისამებრ სუფევდა სიწმო სიმშვიდე და ილია აივანზე მჯდომარე წიგნს კითხულობდა, ან ათვალიერებდა თავის მეურნეობას, რაშიაც იყო დილეტანტი და მოყვარული. სასოფლო-მეურნეობაში ის იყო თეორეტიკოსი, გამოუცდელი. უყვარდა მხოლოდ ახალი სამეურნეო იარაღების შეძენა, მაგრამ საერთოდ კი მათ ნაკლებად გამოიყენებდა.

მის დაწყობაში არ იყო სისტემა, რაც არ არის საკვირველი, რადგან სულ აქ არ იმყოფებოდა, ზაფხულობით და შემოდგომას კვირაობით და მხოლოდ 20 ივლისიდან 20 აგვისტომდე ატარებდა აქ მთელ ზაფხულს. მიუხედავათ ამისა, ის სცდილობდა თავისი მამულის გამშვენიერებას. ტყესთან გაიყვანა წყალსადენი და ღამის მყუდროებაში საამო იყო მისი ნელი ჩუხჩუხი. აქ ამ ტკბილ კუთხეში ღამის მდუმარებას განსაკუთრებით სილამაზე ჰქონდა. ზაფხულის, მთვარიან ღამეებში, როცა ბაღი, მთები და მთელი არე მარე დაფარული იყო წყვდიადით, არაფერი ისმოდა გარდა შადრევანის ჩურჩულის და არაგვის ხმების.

ყველაფერს დაჰფენილი ჰქონდა რაღაც იდუმალობა, რომელიც უყვარს ილიას და ახალგაზრდობაში აძლევდა შთაგონებას. „მტკვრის პირას" „ელეგია" „ალაზანი" ასეთი ღამეების ზეგავლენით არის დაწერილი.

საამო იყო საგურამოში მთვარიანი ღამეები, როცა მთელ მიდამოს ეძინა მთვარის მკრთალ განათებაში, განსაკუთრებით გაზაფხულს. ო, სად წავიდნენ ეს დაუვიწყარი გაზაფხულის ღამეები საგურამოში, ზღაპრებივით დამდეგდნენ ეს ღამეები. მახსოვს ერთი გაზაფხული, როცა ილია იყო 50 წლისა და სულითაც იყო ჭაბუკი და სიცოცხლით სავსე. მაშინ მოველით საგურამოში ერთი კვირით და ამ მთვარიან საღამოებს ვატარებდით აქ აივანზე. ბაღებში და ახლოს ტყეში მღეროდენ ბულბულები და წყნარად თითქმის ჩუმათ საუბრობდა ილია თავის ახალგაზრდობაზე, ქართულ პოეზიაზე, და ზოგიერთ ეპიზოდებზე საქართველოს ისტორიიდან.

ხანდახან მოისმოდა გზიდან მეურმის ნაღვლიანი ურმული და მაშინ ილია სწყვეტავდა საუბარს და ყურს უგდებდა ამ ჯადოქარ ხმებს.

წლები მიდიოდნენ, ბაღში ხეები უფრო და უფრო ზევით ადიოდნენ, უფრო კი ცაცხვები და ჭანდარი სახლთან. 1894 წან. ილიამ გადასწყვიტა ახალი სახლის აშენება და სიჩქარით შეუდგა საქმეს. მუშაობის დროს ილიამ სთხოვა კალატოზებს, ფრთხილად მოპყრობოდნენ ჭანდარს და მართლაც ეს მშვენიერი ხე არ დაზიანებულა და დიდხანს აჩრდილებდა თვე ვალებს. გიოტემ სთქვა, რომ ვინც ხეს დარგავს, ის საქმეს აკეთებს, ასეთი კაცი იყო ილიაც, გერმანელ პოეტის დიდი თაყვანისმცემელი. 1895 წ. საგურამოს ახალი სახლი მზად იყო და ილია ბავშვივით იყო გახარებული, როცა სტუმრებს და მიმსვლელებს ათვალიერებინებდა ამ მყუდრო ოთახს და ფართო აივანს. მისი მასპინძლობა ერთი ორად გადიქცა, რადგან მას ახლა მიეცა სახსარი უფრო მეტი ხალხის მიღებისა.

ბაღის გამშვენიერებასაც ილია დიდ ყურადღებას აქცევდა და მალე იგი „მშვენიერ კუთხედ" გადიქცა. სასწრაფოთ გადიოდენ წლები, ხეები უფრო აიზარდენ, შადრევანი ჩურჩულებდა ძველებურად, მაგრამ ჩვენ ვხვდებოდით და როგორც ყველას, ისე ილიას გულში უქრებოდა სიცოცხლე და მისით ალტაცება.

თავის სიცოცხლის უკანასკნელ ხანებში მას უფრო და უფრო ნაკლებ აინტერესებდა საზოგადო საქმეები, ილია გრძნობდა რომ ცხოვრების ძაფები უკვე მასზე ახალგაზრდა ძალებს ეჭირა.

ვერ ვიტყვით, თითქოს მას არ ესმოდა ახალი ცხოვრების შინაარსი, მაგრამ როგორც ყველა მოხუცი და ცხოვრების სცენიდან ჩამოვალი ხალხი, ის ხშირად აქებდა თავის დროებას და ახაგებდა ახალს, ასე კოფილა და მუდამაც ასე იქნება.

საგურამოს სახლებში დიდი ხანია რაც სიწყნარეა და სიცარიელე, მაგრამ 19 საუკუნის მეორე ნახევრის ლიტერატურისა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, ეს კუნჭული თამაშობდა უდიდეს როლს და მისი მოგონება სამუდამოთ შეერთებულია საქართველოს ახალს გონებრივ ცხოვრებასთან.

არტურ ლეისტი.

შეხვედრა განშორებით

იდუმალ ძალით შეერთებული
ჩვენ სარეცელზე ავიშართეებით:
ორი ქიმერა გათეთრებული,
ორი ქიმერა დამტვრეულ ფრთებით.

გარდაიქცევა დღეს გილიოტინათ
ღამე მაღალი, გადაკარგული:
ვგონებ გვიყვარდა. ოდესღაც წინათ,
და დღეს ვართ ერთით ჯვარზე გაკრული.

ჩვენი სხეულნი კრთიან უფსკრულზე
გადახლართული ღამეში ძელებით;
ჩვენ ერთი ძალა დაგვეაკრავს გულზე,
ჩვენ ერთი ცეცხლით დავიფერფლებით.

მაგრამ ტკივილი არ დაგვშორდება,
როცა სიკვდილის დაგვეფარავს ჩერო,
და ჟამთა სვლაში განმეორდება
ჩვენი შეხვედრა სამუდამოდ.

კოლაუ ნადირაძე.

ლიტერატურული ქრონიკა

არტურ ლეისტის იუბილე ორშაბათს 18 სექტემბრის ხელოვანთა სასახლეში შესდგა მთავარ კომიტეტის სხდომა, რომელზედაც გადაწყდა არტურ ლეისტის იუბილეს მოწყობა, მისი საქართველოში ორმოცი წლის მოღვაწეობის აღსანიშნავათ, იუბილე განზრახულია ოქტომბრის პირველ რიცხვებში, კრებამ დაადგინა საიუბილეო კომიტეტში მონაწილეობის მიღება სთხოვოს: კოტე მაყაშვილს, ვალერიან გუნიას, ესსერს, გერმანელთა საბჭოს თავმჯდომარეს გორინგს, ნინო ნაკაშიძეს, ცაცა დარახველიძეს, ელისაბედ ორბელიანს, ალ. წუწუნავას, გრიგოლ რობაქიძეს, კორნელი კეკელიძეს ივანე გომართელს, ივანე ელიაშვილს, ეკალაძეს, დიმიტრი არაყიშვილს, დ. შევარდნაძეს. იუბილეს დღე გეგმა იქნება მალე ყველა გაზეთებში გამოცხადებული, როცა ამას დაამტკიცებს საიუბილეო კომიტეტი.

სახელმწიფო პენსიები განსაკუთრებულმა კომისიამ განიხილა და სახალხო კომისართა საბჭოში წარადგინა დასამტკიცებლად, სია იმ ხელოვანთა და მეცნიერთა, რომელიც და მეცნიერთა, რომელთაც უნდა ეძლეოდეს პენსიები. ახალი პროექტით რაოდენობა პენსიის საგრძნობლათ გადიდებულია, და დაყოფილია კატეგორიებათ. დამტკიცების შემდეგ ეს სია იქნება გამოცხადებული პრესაში.

ს ა ზ ღ ვ ა რ გ ა რ ე დ

ჟიულ რომენმა დაბეჭდა წიგნი რომელშიც ებება თავისუფალი ლექსის („ა ზ ა ტ ი ლექსი") ზოგიერთ ძირეულ კანონების შემუშავებას.

ახალი ფრანგული პოეზია. პარიზში უკანასკნელად გამოვიდა ახალი წიგნები ფრანგულ პოეზიაზე მათში ყურადღებასიქცევენ წიგნები პ ო ლ ნ ე ი ს ი ს და ჟ ა ნ ე პ ე ტ ე ი ნ ი ს. პირველი ფაქტიათ ეხება პოეტების, მეორე ლექსის ელემენტების ობიექტური ანალიზის მეცნიერული ცდა.

ჟურნალი „Prisma"

პარიზში ლოზანის რედაქციით გამოდის ესპანურ ენაზე ჟურნალი „Prisma" ორგანო ყველა ქვეყნების პოეზიის. ჟურნალის მიმართულება ეკლექტიურია.

ტენდენციები თანამედროვე ფრანგული რომანის

1. „ავანტიურული" ანდრე სალმონ მაკორლან („Au bord de l'Etoile Matutine") პოლ მორან.
2. წმინდა „კინემატოგრაფიული"-ჟიულ რომენ (Donoqoo Tanka,") ბლეზ სანდრარ (Le Fin du Monde")
3. ნაკლები სიუჟეტის, აღწერითი, მარსელ პრუსტ
4. ავანტიურულ-მეინარი: ლუი არაგონ-დადაისტი- (Anicet)
5. სოციალური: პიერ ამპ, დელები (Petrole)
6. ფსიხოანალიზით: მარსელ ფაბრი
7. პრიმიტივიზმი: ფრანც ელლენს (ბას-ბასსონა-ბილე ისტორია ხანგების ლმერთის)

თ ე ა ტ რ ი

ორი მოხსენება თეატრზე ორშაბათს, სექტემბრის 25-ს პირველ სახელმწიფო კონსერვატორიის დარბაზში გაიმართება ორი მოხსენება თეატრზე I თანამედროვე თეატრალური ძიება წაიკითხავს რეჟისორი კ. მარჯანიშვილი II თეატრი როგორც რიტმი წაიკითხავს გრიგოლ რობაქიძე. მოხსენების შემდეგ გაიმართება საუბარი, რომელშიც მიიღებენ მონაწილეობას ცნობილი არტისტები და რეჟისორები დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

კ. მარჯანიშვილის მოხსენების პროექტი „ახალ თეატრალურ ძიებათა შესახებ."

1. მეცნიერება რიტმის და ნების ხელოვნება.
2. „ლუთიური ცოდნა" გამოკვეთა დაბალის აღომიანურში
3. წარსული და მომავალი როგორც ერთი.
4. ეპილოგის ნების ნაყოფი: სახალის სიყვარული სილამაზე.
5. ძილის და ზმნების კარები.
6. ხელოვნება: სულის ცხოვრება.
7. მატერიალური სამყაროს ასახვა.
8. ფორმა და შინაარსი.
9. თეატრის დაყოფა შკოლებათ და მიმართულებებად.
10. „ტამაშა," „რიდლასი" და „სატირა." ხელოვნების ქანობა სამ დებულების შორის.
11. ხელოვნების ლაბორატორია შექმნილი და მისი „მე" განმეორებული დაუსრულებლობა.
12. თეატრის შემქმნელი: აქტიორი, ავტორი, მხატვარი, მუსიკოსი და რეჟისორი.
13. ტრაგედია აქტიორის: მისი ხელოვნება მოსკვნებითი სიკვდილში. მისი ხელოვნება სიკვდილის იქით მხარეს.
14. ლილეტანტი.
15. „Eskato hébeélai!"

მოხსენება წაკითხულ იქნება, ხვალ სექტემბრის 25-ს.

† **მახარობლ ცისკარიშვილი** სიცოცხლეში გარდაიცვალა ქართული დასის მსახიობი ნიკოლოზ ცისკარიშვილი.

ქართული დრამის რეპერტუარი.

მიმდინარე სეზონის რეპერტუარი:

ორიგინალური პიესები:

„პატარა ნატროხიშვილი" დ. ნახუცრიშვილისა, „ლოტბა" ვრ. რობაქიძის, „სამანიშვილის დედინაცვალი" დ. კლდიაშვილისა, „მარის ზღაპარი" ნ. შიუკაშვილის, „სიმახინჯე" მისივე „მოლაპეჲ გზაზე" ა. ხოშტარიასი, „შმის დაზრულები საქართველოში," „ქორწინ" შალვა დადიანისა, „სამეგრელოს მთავარი ლევან" ს. ყიფიანისა, „ჯვარი ნინოსი," „პატარა კახი" აკაკისა, „ლილეტი" ალ. სუმბათაშვილისა. „სიმშობლო" დ. ერისთავისა და „ ძველი რიში" შ. შერვაშიძისა.

ნათარგმნი კლასიური პიესები. „რომეო და ჯულიეტა," „მაკბეტი," „ცხოვრების წყარო" „პატარა ტელემაქი," „ჰამლეტი" „M-lle დოდო," „მარგარიტა გოტიე," „ვერაგობა და სიყვარული," „ბერნის ნავარელი," „ერთის სიზმარი," „იდეალური ქმარი," „პოლიპიის მეფე" „პოლიპიის კოლონეში" „პარიზის ღვთის დედის ტაძარი," „მატონსნება," „ფლორენციის ტრაგედია," „მადლის ტარანი."

„უცვარგეკინო მეფენი," „ვიდრე ხვალ უფალო!," „ოტელო," „თამარ ცბიერი," „გუშინდელნი," „ტარტიუფი," „ანტიგონე," „დაფა," „ტაკო," „გადამწვარი მეზი," „ბერდო ზმანია," „ალეკო," „მადამ სან-ჟენი," „ორინეს ბედნიერება," „დარისპანის გასაჭირი," „სიზმრები," „სიზმრები," „რაც გინახავს, ველარ ნახავ."

ხანაგზო წარმოდგენები:

„კოტეს დანაშაული," „თომას ქოხი," „პრინცი მეღერე" და "აგვარობა."

ახალი პიესა. მომავალ სეზონისთვის განზრახულია დ. ნახუცრიშვილის ახალი ორიგინალურ პიესის „პატარა ნატრონიშვილის" დადგმა. სიუჟეტი აღებულია ერეკლე II-ის ცხოვრებიდან. პიესის მთავარი გმირი ეკრანიულად განთილებული კაცია. მოწინააღმდეგე ერეკლეს პოლიტიკის და მომხრე ევროპის ორიენტაციის. პიესა დადგმული იქნება ახალი დეკორაციებით. პიესა დაწერილია თეთრი ლექსით და კარგს შთაბეჭდილებას სტოვებს.

სახელმწიფო ოპერა. ოპერის მომღერალნი უკვე იყრიან ტფილისში თავს ჩამოვიდა მეცო-სოპრანო მეტროპოლიტის ოპერა, რომელიც ითვლება საუკეთესო „კარმენა"-ს როლის აღმსრულებლად ორშაბათს მიიღიან პაპოვას (კოლორატურა), კაპიროვსკი და ავრორინსკისა (ტენორები). გარდა ძველი ოპერების განახლებისა, განზრახულია შემდეგი ახალი ოპერების დადგმა. ზ. ფალიაშვილის „ლამის თვეა", „ვილიამ ტელი", „ლოენგრინი", „ტანჰეიზერი" და სხვ. სეზონის გახსნა განზრახულია ოქტომბრის 15-ს „აბესალომ და ეთერით".

ქართული დრამა. მახარობ ალ. იმედაშვილმა უკვე დაასრულა შექსპირის „მაკბეტის" შთარგმნა. ეს პიესა ქართულ სცენაზე ჯერ არ დადგმულა. იმედაშვილი ამზადებს ამ როლს სამი წელიწადია. პიესის დადგმა განზრახულია მიმდინარე სეზონში.

სახალხო თეატრი

„ენტუზიასთობაზე" ლეონიძის ლექციით წამოაყენა საკითხი ხალხური თეატრის შექმნის შესახებ. ეს უნდა იყოს თეატრი [illegible]

რედაქტორი: გიორგი ლეონიძე.

ᲡᲐᲗᲐᲒᲝᲒᲘ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲐ

ს. მ. უ. ს.

აძლევს წინადადებას ყველა დაწესებულებებს და კერძო სავაჭროებს, რომლებსაც აქვთ

ᲒᲝᲠᲩᲙᲔᲑᲘ

განეოფილების ან ეოფილ მეფარეველის საზოგადოების და მექარხნეების 7 დღის განმავლობაში გაიარონ

ᲜᲐᲗ-ᲡᲐᲤᲧᲝᲒᲑᲘ № 1—2 ავჭალის ქ. № 11,
№ 2— ნავთლული, კახეთის და ნავთლულის ქუჩ. კუთხე.
№ 3— ნავთლული, კახეთის ქუჩაბანდი,
№ 4— მაზუთის შესახვევი № 5,
№ 5— ბითუმის შესახვევი № 3.

დარჩომილი ბოჭკები უნდა წარმოადგინონ თავიანთ ხარჯით ან ჩაბარონ განეოფილების აგენტს, რომელსაც აქვს ბოჭკების შეერების რწმუნებულობა.

დაწესებულებებს ან სავაჭროებს, რომელიც არ წარმოადგენენ აღნიშნულ ვადაზედ შეუწყდებათ ნავთპროდუქტების გაცემა.

ს. ს. ს. რ.

სახელმწფო ღვინის-სპირტის დ კონიაკს ტრესტი ს. მ. უ. ს

თბილისი, სახახლის ქ. № 6. ტელეფონი 16—52

სახლეინტერესტი პაიდის განუსაზღვრელ რაოდენობით ყველა მსურველთათვის, თავის ცნობილ ქარხნების ფაბრიკატებს, რომელ-ნიც მუშაობენ დიდის წარმატებით.

ქარხანა № 1 (ყოფილი დ. ზ. სარაჯიშვილი)
„ 2 („ ამხ. „ორგო"
„ 3 („ დ. ე. კალანდაძე)
„ 4 („ სოგომონოვი ეომში)
„ 5 („ პროტაცერი აბასთუმანში)

პრეიკურანტი მოიკითხეთ ა. ნ. 1 სექტემბრიდან.

ფასები გადახდილ აქციზით

		1 ვედროზე	1 ბოთლზე
1. სპირტი გაწმენდილი	95—96°	2. 500. 000 მ.	
„ „	1 | 4	2. 800. 000 „	700. 000 მ.
„ „	1 | 20	3. 200. 000 „	160. 000 „
2. არაკი პერსა	1 | 20	1. 400. 000 „	70. 000 „
„ „	1 | 40	1. 600. 000 „	40. 000 „
3. კონიაკი ყოფ. სარაჯიშვილის ფირმისა O. C.	1 | 20	3. 200. 000 „	165. 000 „
„ „	1 | 40	3. 600. 000 „	90. 000 „
„ 4	1 | 20	2. 900. 000 „	145. 000 „
„ „	1 | 40	3. 200. 000 „	80. 000 „
„ 3	1 | 20	2. 700. 000 „	135. 000 „
„ „	1 | 40	3. 000. 000 „	75. 000 „
4/5 კონიაკი ყოფ. ამხ. „ორგოსი"			
„ ფინშამპანი	1 | 20	3. 300. 000 „	165. 000 „
„ „	1 | 40	3. 600. 000 „	90. 000 „
„ 4 პან.	1 | 20	2. 800. 000 „	110. 000 „
„ „	1 | 40	3. 000. 000 „	75. 000 „
„ 3	1 | 20	2. 600. 000 „	130. 000 „
„ „	1 | 40	2. 800. 000 „	70. 000 „

ᲛᲧᲘᲓᲕᲔᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲩᲐᲚᲐᲒᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲘᲗᲮᲝᲕᲔᲗ ᲪᲘᲚᲚᲔᲑᲘ.

ტრესტი იძლევა თავის ნაწარმოებისა მაღალ ღირსებობის გარანტიას. საჭირო ეტიკეტების გარდა ნაწარმოებს ზედ აკვრია განსაკუთრებული ქაღალდი სახელმწიფო ღერბით, ფალსიფიკატორებს სახელინტერესტი სასტიკად სდევნის.

ს. ს. ს. რ. ფინანსთა სახალხო

ᲙᲝᲛᲘᲡᲐᲠᲘᲐᲢᲘ

ფინანსთა სახალხო კომისარიატი ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ 1922 წ. ოქტომბრის 1-ლს რესპუბლიკის ხაზინებში, სახალხო ბანკში და მის განყოფილებებში

ᲨᲔᲬᲧᲕᲔᲑᲐ ᲒᲐᲓᲐᲪᲕᲚᲐ Რ. ს. ფ. ს. Რ. ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲜᲘᲨᲜᲔᲑᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲜᲘᲪ ᲒᲐᲛᲝᲡᲣᲚᲘᲐ 1922 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ

სახელმწიფოებრივ, კოოპერიტიულ, საზოგადოებრივ დაწესებულებებმა და კერძო პირებმა, რომელთაც სურთ გადაცვლა რ. ს. ს. რ. ფულის ნიშნების უნდა მიმართონ გადაცვლისათვის სახ. ბანკს ოქტომბრის 1-დან, მის განყოფილებებს და ტფილისის, ქუთაისის, და ბათომის ხაზინებს, რომელნიც კასის ანგარიშის გაწევით აწარმოებენ ფულის ნიშნების გამოცვლას ან მისცემენ საათანადო კვიტანციებს.

კვიტანციებიან მიმდევი დაწესებულებებს მიეცემათ ფული ამავე დაწესებულებებში ფულის დაგროვების რაოდენობით.

ფინანსთა სახალხო კომისარი ა. სვანიძე

ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲐᲗᲐ ᲡᲐᲛᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

ამით აცხადებს, რომ 22 და 23 ნოემბერს დილის 10 საათზე თბილისის სალეკციოდასო საწყობში (დიდუბე, ვორონეჟ.) მოხდება ოქტ. ცოინი გაყიდვა ამიერ-კავკ. რკინ. გზაზე სხვა და სხვა საგანებზე მოიკითხეთ.

ᲢᲕᲘᲠᲗᲘᲡ ᲓᲐ ᲑᲐᲠᲒᲘᲡ

და აგრეთვე უფლებამოსილ ტვირთის ნამოვან საგნების და დაკარგულ ნივთების.

ხელმეორედ გაუყიდელი ტვირთის საჯარო ვაჭრობა დანიშნულია იქვე 29 ნოემბერსთვის.

ქვემოდ ნარკვევია №№ ვაგზალისა და გასაყიდ ტვირთის აღრიცხვის №№ და ბარგის №№ დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება თბილისის სალეკციოდასო საწყობში, საჯარო ვაჭრობის დღეს კომის დაწყებამდე.

1. **მოუკითხავი ტვირთები** აღრიცხვების ჩვენებით: №№ 291 (ბაქრაძე) 260561 და 260562 (სარეფერენი).

2. **მოუკითხავი ბარგი:** №№ 11168, 86707, 5126, 1760, 21643, 6617, 1791, 28138, 7675,

3. **უფლებამოსილ ტვირთები:** № 19 (ქვაბარილი), 3492 (ხეზი და სხვა 500 ფ.) 45 (ქერი), 3319 (ქვები), 72505 (ბარგი); 488 (ნამოვანი ნივთები.

ს. ს. ს. რ.

ᲙᲝᲜᲢᲠᲐᲡᲐᲒᲔᲜᲢᲝ

ᲪᲔᲜᲢᲠᲝᲢᲠᲐᲕᲝᲢᲐ ს. მ. უ. .

აწარმოებს ოპერაციებს:

1. **დადგენა საქონლისა** ბაზაში სადგურიდან და სადგურზე თავის საბარგო ავტომობილებით და დროებით.

2. **მიღება და გაგზავნა საქონლისა** საქართველოს, სომხეთის, აზერბაიჯანის რ. ს. ფ. ს. რ. რკინის გზაზე და საზღვარ გარეთ კომისიონერ პირობებზე.

3. **შენახვა ეოველგვარ საქონლისა** და ტვირთისა თავის საწყობებში, ბაზაში სხვა და სხვა ნაწილებში.

4. **მოლაპარაკების გამართვა რკინის გზის მართველობასთან** და სხვა დაწესებულებებთან საქონლის მიღების და გადაგზავნის შესახებ.

5. **ეოველგვარ დოკუმენტების მოწყობა** ამავე კავკასიის რკინის გზის საქმართველოში.

კონტრასაგენტო პასუხს აგებს თუ ვინაობაა დაიკარგა, დაიმტვრა, გაფუჭდა ან მოიპარეს მიღებული საქონელი გადაგზავნის დროს. კონტრასაგენტო პასუხს აგებს საქონლის მიღების დროდგან დანიშნულებისამებრ ჩაბარებამდე. აგრეთვე პასუხს აგებს საქონლის შენახვისათვის და ვაგონების ზედ მეტ დროს გაჩერებისათვის.

მისამართი: მოედანი, ბერძენია პასაჟი შეა სართული № 3. ტელეფონი 10—5

კონტორა ღია არის 9—5 საათამდე.

საკონტრაგენტო „ცტეემი" აუწყებს საზოგადოებას, რომ კლიენტებისათვის საქონის გასაღებულებლად თავისუფლების მოედანზე ახლა მოიგელ ში იქნება მოწყობილი საკონტრაგენტოს გასოფილება.

საკონტრაგენტო „ცტეემი"

სახელმწიფო საჯინიბო

15 ოქტომბრიდან საჯინიბოს ეზაზე ყიდვებს,

ᲓᲝᲚᲘ

ᲓᲐ ᲡᲐᲯᲘᲠᲘᲗᲝ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲐᲜᲘ

მონაწილეობა შეუძლიან მიიღოს ყველა მსურველმა

ᲬᲐᲬᲔᲠᲐ ᲛᲘᲬᲐᲠᲗᲔᲑᲐ. საწერი და ცნობები დილის 9 ს. ნახ. შეიტანება, 3 საათამდის სახელმწიფო საგინობის სამართველოში ეკონომიკურ ეზაში, ოთ. კოდეტი კორპუსის შენობაში (ფიწიდ მოქმედების კომისარიატის ბინა).

ნება დართ. სამხ. ცენზ. 3000. სამხედრო საბჭოთა კომისარიატის სტამბა